

פסיכולוגיה התפתחותית ג'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק ראשון	24	נקודות
פרק שני	56	נקודות
פרק שלישי	20	נקודות
סה"כ	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד, לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

בשאלון זה 6 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף

השאלות

פרק ראשון (24 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-6 בתשובון שבמחברת הבחינה שלך, בעמ' 19
(לכל שאלה – 4 נקודות).

לכל שאלה ארבע תשובות, אך רק אחת מהן נכונה. סמן X במשבצת שמתחת לאות
המציינת את התשובה שבחרת. שים לב, עליך לסמן את תשובותיך ליד השאלות 1-6.

שאלה 1

על-פי מאסלו, איזה צורך נועד לספק תקנון ההתנהגות בבית-הספר?

א. הצורך בהשתייכות ובאהבה

ב. הצורך בהערכה חברתית

ג. הצורך בביטחון

ד. הצורך במימוש עצמי

שאלה 2

בחודש האחרון גבהה רונית בסנטימטר אחד ונגמלה מחיתולים. מה מבטאות העלייה בגובה
והגמילה מחיתולים?

א. העלייה בגובה מבטאת שינוי כמותי, והגמילה מחיתולים מבטאת שינוי איכותי

ב. העלייה בגובה מבטאת שינוי איכותי, והגמילה מחיתולים מבטאת שינוי כמותי

ג. העלייה בגובה והגמילה מחיתולים מבטאות שתיהן שינוי כמותי

ד. העלייה בגובה והגמילה מחיתולים מבטאות שתיהן שינוי איכותי

שאלה 3

יעל בת השנתיים לא הצליחה לטפס על הכיסא ולהתיישב עליו. אביה אמר לה: "את קטנה, תני לי לעזור לך".
על-פי אריקסון:

- א. אבא של יעל עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אמון בסיסי מול חשד בסיסי"
- ב. אבא של יעל אינו עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אמון בסיסי מול חשד בסיסי"
- ג. אבא של יעל עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אוטונומיה מול בושה וספק"
- ד. אבא של יעל אינו עוזר לה לפתור את הקונפליקט "אוטונומיה מול בושה וספק"

שאלה 4

נועם נוהג לישון ולאכול בשעות קבועות במשך היממה. איזה ממרכיבי המזג בא לידי ביטוי בהתנהגותו של נועם?

- א. הסתגלות
- ב. רתמיות
- ג. סף רגישות
- ד. מצב רוח

שאלה 5

כשהתבקשה נועה לתאר את עצמה, היא אמרה: "אני נועה, יש לי שיער שחור ועיניים חומות, אני תלמידה חרוצה ואוהבת לצייר, ואני הבת הצעירה במשפחתי".

לאילו מרכיבים של הדימוי העצמי התייחסה נועה?

- א. הגופני, המוסרי והמשפחתי
- ב. הגופני, האישי והמשפחתי
- ג. הגופני, המשפחתי והחברתי
- ד. המוסרי, האישי והחברתי

שאלה 6

בשיחה בין הוריו של דני ובין הגננת אמרה הגננת כי "דני מתעקש לאכול לבד ולהתלבש לבד בשל הצורך שלו להיות עצמאי".

איזו מבין המטרות של הפסיכולוגיה ההתפתחותית באה לידי ביטוי בדבריה של הגננת?

א. תיאור

ב. חיזוי

ג. השפעה

ד. הסבר

פרק שני (56 נקודות)

ענה על שבע מבין השאלות 7–15 (לכל שאלה – 8 נקודות).

שאלה 7

תאר את הניסוי של גזל ותומפסון, והצג מסקנה אחת שאפשר להסיק מניסוי זה על התפתחות האדם.

שאלה 8

הסבר מהו סוכן חֶבְרוּת. תאר שתי דרכים שבאמצעותן יכול הורה כסוכן חֶבְרוּת להשפיע על ילדיו.

שאלה 9

שאול, יו"ר מועצת התלמידים, אהוב על כל התלמידים. על כן כשהציע נושא למסיבת סוף השנה, כולם תמכו בהצעתו.

ציין את חמשת מקורות הכוח של המנהיג, והסבר מהו מקור הכוח של שאול כמנהיג.

שאלה 10

הסבר כיצד קבוצת השווים עוזרת למתבגר לגבש את זהותו.

שאלה 11

ציין שניים מן המעגלים (מערכות) שמקיפים את הפרט על-פי ברונפנברגר. ציין מה כולל כל אחד מן המעגלים הללו, והסבר כיצד הוא משפיע על הפרט.

שאלה 12

בחר מבין ההיגדים שלפניך את ההיגדים המתארים "קבוצה" והעתק אותם למחברתך. הבא שני נימוקים לכל אחת מבחירותיך.

- א. אנשים העומדים בתור לרופא בקופת-החולים
- ב. תלמידות כיתת המדעים המתכוננות לקראת חידון המדעים הארצי
- ג. תלמידי כיתה י' 2 בבית-הספר המקיף "יובלים"
- ד. אנשים הצופים בהופעה של זמר

שאלה 13

ישנם תלמידים שמתקשים בלימודים בתקופה הסמוכה למעבר מחטיבת הביניים לבית-הספר התיכון. הסבר את הסיבה לקושי של התלמידים בלימודים בתקופה זו, על-פי התאוריה של מאסלו.

שאלה 14

דניאל בן הארבע מרבה לשאול שאלות, למשל: "למה הים כחול?", "איפה השמש נמצאת בלילה?" תאר את השלב ההתפתחותי שבו נמצא דניאל, על-פי התאוריה של אריקסון. הסבר על-פי התאוריה הזו כיצד צריכים הוריו להגיב על שאלותיו.

שאלה 15

אמו של דן מודאגת מכך שבנה עדיין אינו הולך ואילו שאר בני גילו כבר הולכים. הגדר את המושגים "התפתחות נורמטיבית" ו"התפתחות אישית", והסבר באמצעותם כיצד אפשר להרגיע את אמו של דן.

פרק שלישי (20 נקודות)

ענה על שאלה 16 – שאלת חובה.

שאלה 16

הסבר **חמישה** מבין המושגים א'–ז' (לכל מושג – 4 נקודות).

- א. נורמה פורמלית
- ב. תקשורת חד־סטריית
- ג. בְּשִׁילָה
- ד. סנקציה חיובית
- ה. דימוי עצמי אידאלי
- ו. פסיכולוגיה התפתחותית
- ז. מורטוריום

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.